

אגודת "אמת ושלום" של ישיבת סלז בליטא

מאמר המכתבים של הרב רב יהודה שחט זצ"ל

הגאון הרב יוסף ליב בלזך זצ"ל, ראש ישיבת סלז, השפיע על תלמידיו להתפתח בכיוון מיוחד, שהיה לדעתו דרך עילאית בלימוד תורה, במחשבה, בעבודת ה' ובפעילות ציבורית. דרך זו הבדילה בין ישיבת סלז ליתר הישיבות הליטאיות. ישיבות אחרות, אף אלו שטיפחו שיטה מוסרית מסוימת בחניכיהם, הניחו לתלמידי הישיבה למצוא את דרכם ע"פ תכונותיהם האישיות והלמוד וההלכה (להוציא בתי מדרשות של בתי בריסק). בדרך כלל לא ניסו הישיבות הליטאיות, כגון ישיבות מיר, קמניץ וסלובורקה להעניק לתלמידיהם גישות מחשבה בתחום האגדה והמדרש, דרך שהתאימה יותר לבתי מדרשות של חסידי פולין.

שונה היה האווירה החינוכית בין כותלי ישיבת סלז. דרכה של תורה, שהתורה ר' יוסף-ליב זצ"ל, התמקדה בעקרון שכל תחומי התורה קשורים בשורשים זה בזה. המעמיק חקר בהבנת סוגיה בתחום ההלכה ימצא שההגיון של ההלכה הינו גם הגיון של האגדה, ושאופני ההשגה והביאור של אלו ואלו אחד הם. מהקדמה ל"שערי התעת" של אביו ר' יוסף-ליב, ביאר לנו בנו וגאון הרב אליהו מאיר בלזך זצ"ל את מהותה של הדרך השלזאית באריכות, על התפיסה שכל מה שנמצא בעולמנו החומרי מושך בעולמות עליונים רוחניים, ושואדם נברא בכוחות המתאימים בדיוק להרכב העולמות האלה. לראשונה מאז התקופה של ייסוד ישיבת וולוז'ין, חזרו עקרונות הקבלה לתפוס מקום מרכזי בהשקפת עולמו של בני ישיבות ליטא — אלה שלמדו אצל ר' יוסף-ליב בישיבת סלז.

אחד העקרונות המרכזיים שבהשקפת עולמה של ישיבת סלז היה הצבת מגמת תיקון החברה היהודית הכללית והפצת תורת סלז ברחבי העולם. כדי להגשים מטרה זו היה הכרחי לספח תבורה של יחידים מבין תלמידי ר' יוסף-ליב, שעוד בהיותם בשיבה יסגלו לעצמם את כל דרכי רכס והליכותיו בלימוד ובמחשבה, בקיום המצוות ובתיקון החברה. תלמידים אלה נדרשו לפתח את כשרונותיהם להיות מנהיגי האומה ברוב הבא. חבורה זאת נקראה בשם "אגודת אמת ושלום". היו אמרכים שהתרחמו למדרגה עוד יותר גבוהה, ונודעו כ"נושאים את הדגל". אלה היו הניכי ישיבת סלז שהגיעו למדרגה כזו, שראשי הישיבה ראו בהם בני תורה המתאימים לתווים את הדגל הנשגב להפצת תורה ולתיקון החברה היהודית, כמו שספגו שנים רבות בישיבת סלז. בספרים על תולדות תנועת המוסד אין כמעט פרטים על "אגודת אמת ושלום"

שבישיבת סלו. אגודה זו פעלה גם בין ונייבי ישיבת סלו שעזבו את הישיבה. רעיונותיהם וראיפותיהם של אבכים צעירים אלו נודו האחרון שלפני החרבן האיום שפקד יהדות אירופה, מהווים אחת מגולות הכותרת של תנועת המוסר, להגיע לשלמות לעבוד למען תיקון העם כולו. "אגודת אמת ושלו"ם" שאפה הן לקדם והשתלמות עצמית בתורה, יראת שמים ועבודת ה', והן לפעול ולהגשים. מטרות אלו שמופחו בישיבת סלו עד לחיסולה קובעות ברכה לעצמן, ואף מקור התעוררות לדרות הבאים לצאת בעקבות ענקי רוח אלה.

* * *

בין המצויינים שבתלמידי ר' יוסף-ליב והמקורבים אליו ביותר, היה סבי הרה"ג ר' רבי-יהודה שחט זצ"ל. סבי היה יליד העיר סלו והתחנך בישיבה משנות נעוריו. חיבה יתירה נודעה לסבי מאת ר' יוסף-ליב, אשר התייחס אליו כאל בן, ואף גילה לו דברים — שבררך כלל לא ריבר עליהם בפומבי. כשהיה רדוש לשלוח נציג מבני הישיבה לייצג את ישיבת סלו בכנסיה הגדולה השניה שבוינה [בשנת תרפ"ז], יחד עם גיסו של ר' יוסף-ליב, הרה"ג ר'א"מ סולר זצ"ל, נבחר סבי לכך, למרות שרק זמן קצר לפני כן חזר משוהות ממושבת באוניברסיטה בלייפציג.

סבי המשיך ללמוד בישיבה, אבל זמן קצר אחר פטירת ר' יוסף-ליב בשנת תרפ"ט עבר סבי, ותלחט"א סבתי הרבנית שרה שחט שותף, למשרת הוראה בעיר כול שבשווייץ. אחר מספר שנים נתמנה לרבה של קהלת החרדים שבעיר, עד אחרי מלחמת העולם השנייה. אז עבר לכהן כרבה של קהילת האג' שבזולטר, שם פעל סבי למען שיקום הקהילה אחרי השואה, קירב נוער ללימוד התורה ואף נתן שיעורים בימי לימוד ארציים שאורגנו כל חודש ע"י תנועת פא"י. בעיקר באמסטרדם ובהאג. עורך המעון, ר' יונה צמנואל נ"י כתב לי שזכורה לו הסוגיה שלמדו אז אצל סבי, "איסור חצי שיעור ואיסור משוח".

הוקמה ישיבה בהולנד, בעיר לייזן, דבר שלא הכירו כלל בהולנד, וסבי נתמנה לראש הישיבה, לאחר מספר שנים עבר סבי עם משפחתו לסורונטו שבקנדה. כעשרים שנה שימש סבי כרב בסורונטו, עד לפטירתו בשנת תשל"ה.

סבי היה תלמיד חכם מובהק, אשר הלך בדרך רבו הגרי"ל, ואף שאב ממעיני יתר רבותיו שבישיבת סלו, הגי"ר חיים ריבנוביץ זצ"ל [ר' חיים שלז"ר], ובני הגרי"ל הגי"ר אברהם יצחק זצ"ל הי"ד, והגי"ר אליהו-מאיר זצ"ל, מיסד ישיבת סלו שבקליבלנד.

לאחר בואו לסורונטו הלך סבי ונעשה יותר ויותר מקורב לארמ"ד מילובביץ, ר' מנחם-מנחם זצ"ל, ואף נהיה חסיד חב"ד. מעבר זה אומד דורשני. לעולם לא ראה סבי את השינוי הזה כמהפכה נפשית, אלא כהמשך דרכו להפיץ תורה ולפעול למען תיקון התורה היהודית, כמו שלמד בסלו. במכתב אל הגרא"מ בלך זצ"ל כתב: "ביחסי לסלו לא נשתנית כלום. כמאז גם עתה אני סלואי בדעה ואני קשור לבית מדרשו שהטביע עלי את חותמו בכל נימי נפשי. רמות דיוקנו של רבנו היה בקרבי [הרחפת לפני תמיד]."

יתכן שמשך השנים עלה ספק בלבו של סבי, על הדרך שנקטה ישיבת סלו בהפצת רעיונותיה למען לימוד תורה ותיקון החברה. בלב ובנפש היה סבי קשור לרבנותו, אבל

הבין שלא די באגודת "אמת ושלו"ם". הד לספק זה נשמע ממכתב שכתב סבי עוד בהיותו רב בבבל לחבר "אמת ושלו"ם" בישיבת סלו. תאריך המכתב תמוז ת"ש, כשנה אחרי כיבוש פולין ע"י גרמניה, כאשר ליטא נהנתה עוד מעצמאות מדינית. המכתב מתפרסם להלן עמ' 12.

הכתבים שמהם העתקתי את הדו"חות של אגודת "אמת ושלו"ם" והמכתבים שנשלחו אל סבי מצאתי בחוברת ישנה ובכמה מעטפות בבית סבתי שתתי בסורונטו. קשה לתאר את הרגשות שהרגשתי. לראשונה נכנסתי בקריאת עלים ישנים אלה לעולמם של בני העליה, בחייו ישיבת סלו מלפני השואה. — עולם עליון שחלף הלך ואין לנו תמורתו. רוב השמות המופיעים במכתבים ובדו"חים מופיעים גם ברשימת תלמידי ישיבת סלו שנהרגו ע"י הנאצים ימ"ש, שנמצאת בסוף שו"ת "תשובת ר' אליעזר" מאת הגי"ד אליעזר גורדון זצ"ל מסלו, מהדורת קליבלנד.

מלבד ערכה העיקרי של התכתבות זאת כמקור לחיזוק בעבודת ה', ערך היסטורי לכתבים והדפסתם. יתכן שאמחת סבי הינה המקור היחידי של מידע מפורט על תנועה מרשימה זו. במקורות העיקריים לדברי ימי ישיבת סלו שבידי, ספר עזרי איתי (שנת תשל"ז) של הישיבה, שבו רשם הרב אברהם שושנה שלי"א (אשר עזרי איתי להוציא כתבים אלה לאור) את קורות הישיבה, וספר תנועת המוסר חלק ה', בו כתב הרב דוב כץ זצ"ל על תולדות הגרי"ל, לא נזכרה "אגודת אמת ושלו"ם". אף בהערות השוליים לשיעור הרעת "כעבנים במדבר", שכלי ספק נאמו בפני חברי אגודת אמת ושלו"ם, רשום רק: "שיתח שאמרה לפני ועד מבני הישיבה שסגלו עצמם לקבלת דרכו של ארמ"ד ו"ל בכל עניני החיים", מבלי להזכיר את שם האגודה. מתוך שיחות עם חניכי ישיבת סלו עולה ההדגשה שאגודה זו הקפידה לשמור על סודיות מסוימת. הדברים כמעט מפורשים בשיעור הרעת "זאת צנועים חכמה", שנרשם ע"י אחד מראשי האגודה, הרב חיים פון זצ"ל הי"ד. בשיעור זה הרחיב ר' יוסף ליב את הדיבור על מעלת עבודה ציבורית תוך כדי צניעות. ומצביע הוא על מעלות גישה זו, ביניהן:

...אלא כל פעולה טובה שהארם עושה אם נעשית בצניעה, תצא יותר נקיה, יותר זכה, מבלי שיתעורבו בה הכוחות הפחותים של האדם ויבאו גם הם להשתתף בפעולה ויקחו גם הם חלקם.

...ומכיון שאנו רואים שכך מדת כח האדם שקשה לו להסכים עם פעולת רעוה ולקבלו ברצון, על כן אין טוב אלא שמעשה האדם יהיה בהצנע ואך אז תרכה ההשפעה — ואת צנועים חכמה!

הרי שחפצו של הגרי"ל היה לגלות טפה ולהסתיר ספחיים. מלבד זאת, יש לשער שהאגודה, שנוסדה בשנת תרע"ד, התחילה לפעול כחבורה פנימית בין תלמי הישיבה. במשך הזמן, כשגדלים נעשו תישישים, הפכה האגודה לארגון חניכים ובוהגים. מכתבי, אפוא, שבחו"סר "התאגדות תלמידי ישיבת סלו" הרשמית בשנת תרצ"ז, נממטפו פעולותיה של אגודת אמת ושלו"ם. סבדי להניח שדחתפתחות זאת משתקפת בעבודה שהתכתבות בין סבי לאגודה אחרי תרצ"ו דלה היא, אף שהחברה זו המשיכה להתקיים.

ה"ד שזכרונם של קדושים אלה, שאיפותיהם הנעלות ודבריהם המרוממים לב ונפש ישפיעו עלינו להמשיך בדרכם, לשים את מגמתנו להתעלות ולהעלות אתנו את כל בית ישראל לעבודת ה', ביתר דעת, ביתר אמת, וביתר שלום.
בחלק זה נפרסם מכתבים והחלטות שראשי אגודת "שלום ואמת" שלהו אל סבי.

* * *

בע"ה

לידידנו היקר מאד ר' יהודא ליב שהט נ"י!
שלום וברכה

ע"פ מכתב וע"פ הרצוף כאן יודע לך ארגון הועד החדש שבשמו אנו פונים אלך, אף שגם עד עתה בטח היה לך התקשרות וחליפת מכתבים עם ועדי האגודה, ובמדה ידוע גם לנו ממצב מהלך חיך וחוג עבודתך, בכל זאת שבהתחדשות הועד הנזכר תכנס התקשרות יותר תדירית בינינו ובוה שנודיע ונודע פרטי חיך וחיי אגודתנו נוכל להועיל יותר לך ואתה לנו בהפצת ותגבורת דרך האמת בעולם.
מן הראוי שתפרט לנו יותר מסדר חיך ועבודתך העצמיים והחברותיים, אמנם שמענו שהתעסקת כבר באיאלו חוגים בנוגע ללמוד תורה ודעת. הפצים היינו לדעת דבר ההצלחה בזה.

רצוף בזה תקבל דרישת מחלקת הרגל, הלא למותר להעיר לך על חשיבות ויקרת ערך תקנה זו של קביעות עיתים לתורה, ודאי הינך יודע את האושר המיוחד הצפוי לחבר בהמצאו מחוץ למרכז, כי ההתקשרות התדירית של האדם בלמוד התורה גוננת לו נועם ושמחה בהיזו ועבודתו ותפלו מעל רגלי האדם בדרך אמת ויושר צדק ושלום.

מה שנוגע לעבודתך העצמיית הרוחניית נסייע ונעזור לך בכל הנמצא באפשרותינו. חושבים אנו בקרוב להרפיש על השפירוגרף(?) משעורי ההלכה והדעת של אדמו"ר הגאון זצוק"ל שכצאתם לאור נמצאים לך מיד.

ברצוננו לדעת עבודתך בהפצת האמת בעולם, כי חבר הנמצא בחוץ מתרבים אפשרויותיו ע"י השפעה בחוג סביבתו ומדינתו. תשורה (?) מיוחדת תמצא עתה בזה. היות שהישיבה החליטה לחוג את יובל החמשים לקיומה מן הראוי ותדרוש לפרסם בעתונות שוב מהות הישיבה וחשיבות יובלה, עליך לקבל לפרסם איאלו מאמרים בעתונות היהודית באשכנז ובשוויץ.

ימי האלול עברו בישיבה ובחיי האגודה באופן רצוי. בישיבה נשמעו שני שעורי דעת ובאגודה שעור דעת אחד משעורי אדמו"ר הגאון זצוק"ל חג שמח וברכת כל טוב מאחלים לך לביתך ולבתך. כל חבריך.

בשם הועד המרכזי,
אברהם יצחק בלאך

טלו, י"ב תשרי תרצ"ב.

בע"ה

לחברנו היקר ר' דב יהודא שחט

מודיעים אנו בזה כי בהועידה השביעית שהתקיימה בימי ת-יט אלול נבחר ועד מרכזי של האגודה, ומעתיקים אנו בזה בקצרה את תפקידי הועד וחובותיו במידה שנוגעים הם לחברים שמבחוץ.

א. עבודה מרכזית וכללית: עין פקוחה על כל מהלך עבודת האגודה שתתאים למשרדנו, שימת לב להמוצאת הדרכים המתאימות לכל מצב שתמצא בו האגודה, והנדרשים להפרכתה, השתלמותה והתפשטותה.

ב. עבודה פרטית: הועד מנהל את כל עניני האגודה כלפי חוץ ועומד הוא ביחוד בקשר תמידי עם החברים מבחוץ.

על הועד המרכזי לסדר חליפת מכתבים תדירים עם כל החברים מבחוץ ולהתענין שכל תקנות האגודה בנוגע להם יבנסו בחיים. חליפת המכתבים בין ועדי האגודה המקצועיים והחברים מבחוץ הוא ע"י הועד המרכזי.

הועד הנ"ל יבחר לשלש שנים והוא בן שלשה חברים. פעם אחת בשנה יוצא אחד מחבריו ונבחר במקומו אחד. זכות הבחירה לאלה שהם שלש שנים באגודה וקבלו את הדגל. לחברים מבחוץ — לאלה שקבלו את הדגל. אופן הבחירה יסודר עוד ובזמנו נודיעכם.

ועד הפועל מקוה כי ההתקשרות עם החברים שהיתה עד עתה רפויה ביותר מפני שלא היה ועד מיוחד ומתאים לזה, מעתה בבחירת הועד, שאחד מתפקידי הראשיים הוא לחזק ולהדק את הקשר של האגודה עם חבריה, תעמוד על הגובה הדרוש והאגודה תוכל למלאות חובתה בנוגע לחבריה שנמצאים מחוץ למרכז, והחברים יוכלו לקבל רב ברכה והתחברותם והשתתפותם מרחוק בחיי ועבודת המרכז לתורה ודעת.

ומסיימים אנו מכתבנו במסירת ברכותינו וברכת כל חברי האגודה שהי"ת ישלח לכם ברכה מרובה בכל מעשיכם.

תתברכו בגמור חתימה טובה ובחג שמח, ובעבודתכם הפוריה לקדושת שמו יתברך תזכו לקרב את העולם למטרתינו מטרת האמת והשלום

בשם הועד הפועל

אליהו מאיר בלוך יו"ד

א. וינר סגן מזכיר

ג.ב. מכתבים מפורשים ממהלך עבודת האגודה והחלטותיה ותקנותיה לעתיד הקרוב תודעו ממכתבי הועד המרכזי. מצורף בזה מכתב ממחלקת הרגל והגזבר.

את המכתבים לשלוח ע"פ הכתובת: Rabinai A. Okljansky Telsiai

חברי הועד הם: הרב הגאב"ד שליט"א

ר' אבנר אוקלנסקי מזכיר

יואל רב וקס סגן מזכיר

י"ב תשרי תרצ"ב

חבר יקר מר ר' י. שוחטו
הנני מודיעך בזה כי בועידה לפני האחרונה הוחלט להגדיל סכום תרומת החברים
משנים עשר עד ארבעה ועשרים לישי"ש לשנה.
מן התשלום לחברים מבחין --- מעמיים בשנה, ובתקף להתלמה זו וע"פ הערכת
ועז"פ הנני להודיעך כי עליך להבנים בקומת האגודה שנים עשר לישי"ש (12) תרומת
חבר בהקדם האפשרי על משך ששה חרשים.

בברכת חברים
א. וינר גזבר
בין כסה לעשור

חבר יקר
הנני להעידך ולודך שתודיעני מיד מקביעות הדגל עד היום ואת קביעותך
לעתיד. חבל באר היטב ובאפשרות הראשונה.
הלמודי, האוסן, השעה,
ואוסן השמירה.

בבה"ב
א. וינר
מנהל מחלקת הדגל

ב.ה.
אח וחבר יקר הרב ד"ר שחט ב"י
אוד"ש באהבת אחים נאמנים.
ברכת אחים שלוחה לך לרגלי התמנותך לרב ומורה דרך בעדת החרדים בבול.
כסוחים אנו שתגביר חילך בעבודת הק' ותהיה לברכה בפי אלה המוכנים להשפעתך,
ואנו תפלה שגם בעתיד יציעך השם בדרך המקורש אשר התנה והאיר לנו אור ישראל
והדרו אבינודינו הגדול זצוק"ל.
כן שמחתנו בעבודתך הפוריה על שדה התנוך, השיבות ואחריות עבודה זו תגדל
כיתור בארצות המערב בין אלה אשר נרתקו מאור המורה וגשמתה, ולענג הוא לנו
בקצמך על כן נשא [במודמני שהכונה כאן לשם נדוף ל"כסא רם" — המעתיק] זה
אחד מחברי האמה.

בתור אחים נאמנים ברצוננו להעיר לך על אחדות העבודה, היינו שכל עבודתך
השונות ממקור אחד יבועו ומשרשו אחד ישגשו, "כי העושק יחלל חכם ויארב את
לב מתנה" (קהלת ז. ז.) ואמרתי חז"ל "כשהחכם מתעסק בברים הרבה אזי חכמתו
מתאבדת" (מ"ד רישב). והבאר בזה, כי באמת אין על החכם להתרכז בדבר ומקצוע
אחד, כי אם בכל מה שהוא יכול להועיל ולהביא ברכה בתכמתו אין עליו למשוך את
ידו מזה, אבל בכדי שתהא עבודתו ברכה ופוריה תנאי קדום נחוץ לזה, היינו

שהמקצועיות השונים והעבודות המרובות מאחד יצאו, מזה אשר זכה והספיק לאחד
בקדמו את רגשותיו וכוחותיו, משולבות ומקושרות הן זה בזה. חכם כגון זה אינו
מתעסק "בדברים הרבה" ואינו מאבד לב מתנה. חבר אמת אחדיות מרובה, אבל יתר
עם זה ישנה בכח המשרה שלנו להקל לו בהרבה, הפצת האמת בכל ועל הכל תשמש
לקשר החוק אשר תהדק את כל העבודות השונות והחברים לאחד.
מודב הדגל; עומדים אנו בהתלמדות למסור לך את רגלנו, כבר הורענו לך שבתור
הכנה לקבלת הדגל עליך לעמוד באיאלו נסיונות, כאשר אנו נמצאים ברחוק מקום
אין באפשרותנו לברר את הנסיונות המתאימים בערך, בשביל זה עליך להחליט על
הנסיונות המתאימים לפי מצבך ולהודיע לנו, כן עליך להודיע איך נשמר ע"י עד הנה
הדגל, אחז למור קבעת לך, איזו שעה, מהו אופן למורך, ומהו בדעתך ללמוד עד חג
הדגל הבעל"ס.

בימים הקרובים נמציא לך העתקה מהפרוטוקול של הועידות האחרונות ואז תתן
לך היכולת להודע בפרטות ממהלך עבודת האגודה.
המצב הרוחני בישיבה היא מצויינת. כן זכינו להגיע תנוכת הבית בעד "כולל
הרבנים". תחת זה המצב החומרי מעיק באופן נורא. המשבר הגדול השורר בעולם
מפריע הרבה בעבודת הדיליגנציה [הנציגות] בארצות הברית, מן המערב עלינו לקרוא אל
השם יבטח יענו במרחב.

ד"ר להגאב"ד ולחבר ר' אבנר שלי"ש"א נמסר במכתבינו אליהם, יחד עם זה נעודך
לך כי מוסר הנשיאות נתחלף בועד מרכזי.
את הכסף בסכום 20 ליש"ס קבלנו, וכינו מזה, 12 ליש"ס עבור תשלום חבר ר' 8
ליש"ס עבור החובות. מתכוננים אנו להוציא בקרוב שעורי הלכה (שעורי ההתלה
על מס' גיטין ויבמות) ושעור דעת "הכמה בינה דעה", כשיצאו לאור לא נאחד
מלהוציא אותם לך.

ברכת האמת והשלום נאחל
הצלחה מרובה בעבודתך

בשם ועז"פ
אליהו מאיר בלוך יו"ד
י. ר. זקס מוכיז
ד"ש לב"ב

כ"ז כסלו צ"ג

בע"ה סלו אור תרצ"א
לחבר ואח יקר הרב ר' יהודה שחט שלי"ש א
רב שלום וברכת אמת.
חבר יקר ונכבדו

אחרי דרישת שלום וברכת אחים נאמנה. מכתבך מיום י"א שבט קבלנו. כתבתנו
שקבלת עליך נסיונות בשביל קבלת הדגל, וקיימת אותן במשך. כסוחים אנו שעמדת
בידוק גמור על כל הנסיונות. ובוז הראתה כי מוכן הנך תמיד להתגבר על כל

המכשולים וההפרעות העומדים לפני האדם בדרך החיים. בזה החלטת להיות בין תופסי "דגל התורה", דגלנו של אגודתנו "אמת ושלום".

קבלת הדגל בצורתה החיצונית היא קבלה (בל"ג) ללמוד בכל יום שעה אחת תורה ה' הק' מבלי להתחשב עם האופנים והתנאים והמצב שבו נמצא האדם. הכל בטל לגבי חוב זה. (חוץ מאונס גמור. פרטי התקנה נשלח לך כתוב הכל מפורט).

צורתה הפנימית של קבלה זו היא שמראה הנך בזה שמתוך הכרה טהורה וזכה הנך מקדיש חלק ידוע מוזמן חייך קודש לה'. סלקת את עצמך מזה ואין לך חלק בו.

ולא עוד. שעה זו צריכה להיות התלתלפיות של כל השעות. כל השעות צריכות להיות מפותות ומוערות לשעה זו שממנה תצא אורה והשפעה לכל היום.

אבל עם זה עליך לדעת את חובת האחריות שהנך נוטל עליך. עליך לשער ולהעריך את כוחותיך אם באפשרותך להחזיק תמיד את הדגל בידך ולשאת אותו ברמה ולא להרפות ח"ו אותו אף לרגע, אם מוכן הנך לזה. הננו שולחים לך נוסח הקבלה של דגלנו למען חתום עליו, וכאשר נקבל מוכן החתימה על הקבלה ו"א הסכמתך הגמורה, אז נמסר לך את הדגל "דגל התורה".

ונחתום בברכת אמת ושלום וכל טוב

בשם ועה"פ יו"ר חיים דוהן

מזכיר גבריאל ריקלס

באספת חוג הדגל נתקבל החלטתה על זה, ואז נשלח (ו"א כשנקבל התשובה ממך) מסגרת הדגל וכל התקנות הכרוכות בזה וגם המון(?) על דבר הדגל. הננו מצרפים כאן מכתב לשלוח להחבר הרב ר' א. ו. הירשוביץ בפולין. בבקשה לשלוח תיכף ודמי הפוסטה להעלות על חשבון תרומת חבר שלך.

* * *

העתקה מריזולוציות [החלטות] הדגל

דרך החכמה שבישיבת טלז המקפת את המקצועות הרבים שבנשמה מפתחת את כל חלקי נפשו של האדם. המחשבה מתרוממת להמתבונן ביסודי הדת ולהרגיש את סודם, הלב מתרחב לבחון ולהכיר את כוחות הגפש לפי עומקם ודקותם, וההשקפה על העולם והחיים מוארת באור התורה וכרוכה עם כל אלה היריעות והרגשות שבלב ובמח. והאמצעי שעל ידי החכמה הרחבה הנשגבה הזאת לתפס בנו במתכונתה הנכונה שלא נוכל ח"ו לסב מדרך האמת ושאלו היריעות והמחשבות הנרכשות יכנסו וימצאו תהלוכות בחיי האדם הוא רק ע"י עסק ההלכה לפי אמיתות דרכה שענינה האמיתי מקושר עם השרשים העליונים של הבריאה ומאחדת את הסודות הכי נשגבים עם כל עניני מהותו של האדם ועם כל פרטי החיים והעולם אף לפי עניניו הפשוטים ושמושים. וגם ע"י שההלכה דורשת ומכרחת למצוא בכל שאלה ברור מרדיק להלכה ולמעשה מפתחת היא את האדם למצא בכל דבר את קו המשקל בין צדדי הספקות ואת נקודת ההלכה ע"י הכרעה ברורה ונכונה. ולכן צריך להיות אצלנו דגל למוד ההלכה

נקודת ההלכה ע"י הכרעה ברורה ונכונה. ולכן צריך להיות אצלנו דגל למוד ההלכה לאות כי כל מקצועות החכמה שאנו מתעסקים בהם ממקור ההלכה מוצאם, ובהיות עיקר מעיינינו בה נוכל לקוות ולבטוח שנלך תמיד בדרך האמת ואור התורה יאיר את מחשבות לבנו ואת כל תהלוכות חיינו.

נתקבלה שושן פורים תרפ"ו.

דגל קביעות לתורה דורש לשמש לנו גם בתור דגל כלפי חוץ בהרימו על נס את למוד ההלכה ע"פ אמתות דרכה העטרה והיסוד העיקרי שבדרכה של תורה בישיבת טלז המעורר לאדם איך להבין ולהשכיל בדרכו החכמה של ההלכה ושממנה ינבעו כל שאר מקצועות התורה והחכמה. ובצאתנו לחוץ צריך להיות להצנח (המטרה) שלנו הפצת התורה ע"פ אמתות דרכה שרק ע"י ישנה האפשרות להרים את רוח בני עמנו להאירו באור האמת בכל עניני המחשבה ובחיים לכוונן את חיו בדרכו המיוערת לו מאת ה'.

נתקבלה שושן פורים תרפ"ט.

בחגגנו את חג החמשה עשר להרמת דגלנו נתוספה לנו ההכרה בחשיבות דגלנו המסמך בערנו מהות ותוכן אגודתנו ודרך בית מדרשנו בכלל, שהנקודה המרכזית שלו למוד ההלכה. מה שצריך לפעול ג"כ בעולם מחאה נגד עון ביטול תורה השורר בו בזמננו. נרימה נס המראה על אפיה וצביונה המיוחד של ישיבת טלז ואמצעי להפצת רעיוננו על פני תבל; ביחד עם זה מסתמך ע"י הדגל האופי המיוחד של תלמידי רבנו זצוק"ל. בכל זאת ע"פ רוב אין כדאי וראוי להתראות בזה יותר מדי למען לא תתחלל ע"י הפרסום טהרתה של האידיאה.

אם אמנם לפי הכרתנו אין לפרסם ענין הקבלה החמורה של קביעות עתים לתורה, אעפ"כ כדאי להשתדל להכניס בעולם את האידיאה של למוד התורה וקביעותה בכל יום.

נתקבלה שושן פורים תרצ"א.

חוקי תקנות הדגל:

א. החובה על החברים ללמוד שעה אחת בכל יום תורתנו הק'. ושעה זו יכולים לחלק לשני חלקים.

הערה א'. הלילה נחשב ליום שעבר.

אם היה נייעור כל הלילה יצא בין עלות השחר עד נץ החמה בין לעבר בין לעתיד. היה ישן שינת קבע וקם בבקר יצא לשעבר רק עד עלות השחר אבל לעתיד יצא אף קודם עלות השחר. התחיל ללמוד בזמנו ונמשך שלא בזמנו יצא ובלבד שלא יחלק לשתים.

הערה ב'. הלימודים שבהם יוכלו לקיים תקנה זו הם תורה שבכתב עם פירוש רש"י ו"ל, תלמוד בבלי ירושלמי ופוסקים וראשונים ואחרונים.

ב. לקבע על שעה זו לימוד מיוחד לעת מיוחדת ולהשתדל כפי האפשר לשמור

